Stichting Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

Focus op werkbaar werk

januari 2011

Werkbaar werk bij zelfstandige ondernemers 2007-2010

De werkbaarheidsgraad voor zelfstandige ondernemers in Vlaanderen is tussen 2007 en 2010 stabiel gebleven op 48%. In 2010 tekent zich ook een identiek werkbaarheidsbeeld af. Enerzijds zien we een zeer grote groep die gemotiveerd aan de slag is en veel leerkansen ervaart. Anderzijds zien we ook dat heel veel zelfstandige ondernemers met werkstress kampen en het moeilijk hebben om het werk met het privéleven in balans te brengen. Dat blijkt uit de resultaten van de werkbaarheidsenquête die Stichting Innovatie & Arbeid in het voorjaar voor de tweede keer uitvoerde bij 6.000 zelfstandige ondernemers in Vlaanderen.

Werkbaarheidsindicatoren

In 2010 blijft de groep zelfstandige ondernemers die werkbaar werk hebben, met 48% onder de helft hangen. Werkbaar werk wil zeggen dat het werk voldoende leermogelijkheden biedt, goed te combineren is met het privéleven en dat men weinig of geen motivatie- of werkstressproblemen ervaart. Net als in 2007 zien we dat meer dan negen op tien zelfstandige ondernemers gemotiveerd aan het werk is (91,8%) en leerkansen ervaart (95,2%). Keerzijde van de medaille is echter de grote groep die met werkstress kampt (38%) en het moeilijk heeft om werk en privé in balans te houden (35%).

Tabel 1 Werkbaarheidsindicatoren zelfstandige ondernemers, Vlaanderen, 2007 – 2010

werkbaarheidsindicatoren	niet problematisch		problematisch		acuut problematisch	
	2007	2010	2007	2010	2007	2010
	%	%	%	%	%	%
psychische vermoeidheid / werkstress	63,3	62,0	36,7	38,0	13,0	12,4
welbevinden in het werk / motivatie	91,8	91,8	8,2	8,2	2,7	3,0
leermogelijkheden	94,4	95,2	5,6	4,8	1,1	1,2
werk-privé-balans	65,5	65,0	34,5	35,0	10,9	11,8

[Werkbaar Werk] in Vlaanderen

Werkbaarheidsrisico's

De werkbaarheid of de kwaliteit van een job krijgt vorm in een arbeidscontext waarin verschillende factoren een rol spelen. De werkbaarheidsenquête neemt vier sleutelfactoren onder de loep: de werkdruk, de emotionele belasting, taakvariatie en de (fysieke) arbeidsomstandigheden.

Tabel 2 Risico-indicatoren zelfstandige ondernemers, Vlaanderen 2007-2010

werkbaarheidsrisico's	niet problematisch		problematisch		acuut problematisch	
	2007	2010	2007	2010	2007	2010
	%	%	%	%	%	%
werkdruk	53,4	57,8	46,6	42,2	17,6	16,3
emotionele belasting	71,2	70,9	28,8	29,1	5,2	4,9
taakvariatie	92,1	91,6	7,9	8,4	2,2	2,1
arbeidsomstandigheden	82,8	84,1	17,2	15,9	4,6	4,5

Leeswijzer: gele inkleuring wijst op een significante (Pearson) chi² ($p \leq 0,05$) en dus een statistisch betekenisvol verschil.

Enkel op het vlak van werkdruk wordt een significante daling opgetekend tussen 2007 en 2010. Het aandeel zelfstandige ondernemers dat onder hoge werkdruk presteert, is met 4,4 procentpunt afgenomen van 46,6% in 2007 tot 42,2% in 2010. Voor de andere risicofactoren wordt geen significant verschil opgetekend tussen 2007 en 2010. In 2010 heeft 29,1% emotioneel belastend werk, 15,9% werkt onder belastende (fysieke) arbeidsomstandigheden en 8,4% heeft routinematig (taakvariatie is problematisch) werk.

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door Stichting Innovatie & Arbeid met de financiële steun van VIONA en het Europees Sociaal Fonds.